

POSUDEK ŠKOLITELE DISERTAČNÍ PRÁCE

Jméno a příjmení doktoranda: **Mgr. Jiří KAAS**
Studijní program: Ošetřovatelství
Školitel: **prof. PhDr. Valérie Tóthová, Ph.D.**
Název disertační práce: **Kvalita života s revmatoidní artritidou**

Předložená disertační práce obsahuje 9 kapitol – první kapitola se vztahuje k teoretické části práce, následující 4 kapitoly se vztahují k výzkumné části a vyúsťují v kapitole, zabývající se závěrem práce. Po této kapitole následují kapitoly Seznam použitých zdrojů a Seznam zkratk a přílohy. Na začátku práce uvádí autor dle platných pravidel anotaci v českém a anglickém jazyce, obsah a úvod. Práce obsahuje 184 číslovaných stran textu. Na následujících 13 stranách jsou uvedené použité zdroje v počtu 191. Práce dále obsahuje 5 příloh. Seznam použitých zdrojů v rozsahu 191 položek hodnotím velice kladně. Autor ve své práci prokázal rovněž schopnost pracovat i se zahraniční literaturou.

Aktuálnost zvolené problematiky

Zpracované téma je velice aktuální, neboť dle nejnovějších poznatků postihuje revmatoidní artritida až 1 % populace, díky čemuž se řadí mezi nejčastější nemoci z tzv. difúzních či systémových onemocnění pojiva. Někdy se laická i odborná veřejnost mylně domnívá, že je zánětlivý revmatismus nemocí výlučně starých lidí, a že jeho jediným projevem bývají oteklé klouby, tj. že zmíněná nemoc je pouze nemocí fyzického těla a často se zapomíná na to, že omezující charakter nemoci ovlivňuje i psychiku nemocného.

Teoretická část práce

V teoretické části práce se autor zaměřil na objasnění základních pojmů, se kterými pracuje v následující empirické části práce, a která tvoří teoretická východiska práce. Jde o charakteristiky revmatoidní artritidy a obecného popisu kvality života. Podrobně autor rozpracoval kvalitu života u nemocných s revmatoidní artritidou. Jako teoretický podklad pro vymezení jednotlivých oblastí posloužil model kvality života, který byl vypracován Centrem pro podporu zdraví Torontské univerzity v Kanadě.

Stanovené cíle a hypotézy

Ve vztahu k danému tématu byly stanoveny následující cíle: „Zjistit, jak revmatoidní artritida ovlivňuje subjektivně vnímanou kvalitu života, porovnat subjektivně vnímanou kvalitu života pacientů s revmatoidní artritidou se zdravou populací“, „Zjistit, v jakých oblastech revmatoidní artritida negativně ovlivňuje život nemocného“ a „Odhalit běžné problémy pacientů s revmatoidní artritidou“. K cílům autor disertační práce stanovil 6 hypotéz a 5 výzkumných otázek.

Metodika

Doktorand pro empirickou část disertační práce zvolil kvantitativní a kvalitativní přístup. Cílem kvantitativního šetření bylo zjistit, v jakých oblastech kvality života existuje u pacientů s revmatoidní artritidou rozdíl v porovnání se zdravou populací. Kvalitativní šetření bylo zaměřeno na podrobnější popis jednotlivých oblastí kvality života.

Kvantitativní část výzkumu byla realizována v rámci týmového grantového projektu GAJU 120/2012/S s názvem Odras kvality života v ošetrovatelství. Pro sběr dat byl použit standardizovaný dotazník WHOQOL-100. Výzkumný soubor ke kvantitativní části výzkumného šetření tvořili pacienti s diagnózou revmatoidní artritida v počtu 200, a to v poměru 50 mužů a 150 žen. Vlastní konstrukce výzkumného souboru probíhala prostřednictvím kvótního výběru a byla reprezentativní pro pacienty s revmatoidní artritidou v ČR.

Kvalitativní část šetření byla realizována technikou polostrukturovaného rozhovoru. Výzkumný soubor byl konstruován záměrným kriteriálním výběrem. Sběr dat byl ukončen po uskutečnění jedenáctého rozhovoru, kdy byly získány požadované informace.

Zpracování získaných dat, výsledky, diskuse, závěr

Statistické zpracování dat bylo provedeno v programu SASD, ve kterém byl realizován první stupeň třídění dat. Druhý stupeň třídění dat byl realizován v programu SPSS a zahrnoval i provedení statistických testů – Mann-Witney U test, Spearmanův koeficient.

Analýza dat získaných kvalitativním šetřením byla provedena metodou otevřeného kódování technikou tužka a papír. Pomocí tohoto postupu byly zjištěné informace kategorizovány.

Výsledky kvantitativní části byly předepsaným způsobem zpracovány do tabulek a grafů a kvalitativní části byly popsány podle kategorií a podkategorií. Kapitola Diskuze byla vedena precizně a pracuje adekvátně s výsledky šetření a výsledky autor porovnává s patřičnou odbornou literaturou.

V závěru doktorand konstatuje, že nejintenzivnější narušení celkové kvality života se odvíjí od základních somatických projevů revmatoidní artritidy, kterými jsou bolest a únava. Práce poskytuje důkaz o vhodnosti uplatnění konceptu kvality života jak v rámci komplexního posouzení pacienta s revmatoidní artritidou, tak na poli současného ošetrovatelství všeobecně.

Práce s literaturou

Při práci s odbornou literaturou doktorand prokázal analyticko-syntetické schopnosti. Nelze pominout vlastní vklad doktoranda, jehož výsledkem je ucelený čtivý materiál. Jednotlivé části disertační práce na sebe logicky navazují a vytvářejí tak hodnotný celek.

Nové poznatky, kterých bylo dosaženo v doktorské disertační práci

Výsledky práce nepřímo upozorňují na potenciální význam celostní ošetrovatelské praxe pro zvyšování kvality života takto nemocných. S ohledem na zjištění, že samotná lékařská péče není tím jediným dostačujícím faktorem, který vede k účelnému zlepšování kvality života, je na místě v této problematice důmyslně uplatňovat i kompetence ošetrovatelské.

Závěr

Disertační práci Mgr. Jiřího Kaase hodnotím celkově pozitivně. Práce řeší aktuální problematiku ošetrovatelské praxe a splňuje základní kritéria kladená na tento typ práce.

Autor prokázal zvládnutí výzkumné metodiky a schopnost získat, analyzovat a vyhodnotit získaná data. Výsledky a výstupy práce považuji za přínosné pro obor ošetrovatelství.
Předloženou disertační práci doporučuji k obhajobě.

České Budějovice 10. 9. 2017

prof. PhDr. Valérie Tóthová, Ph.D.